

Muradiye Tarihi:

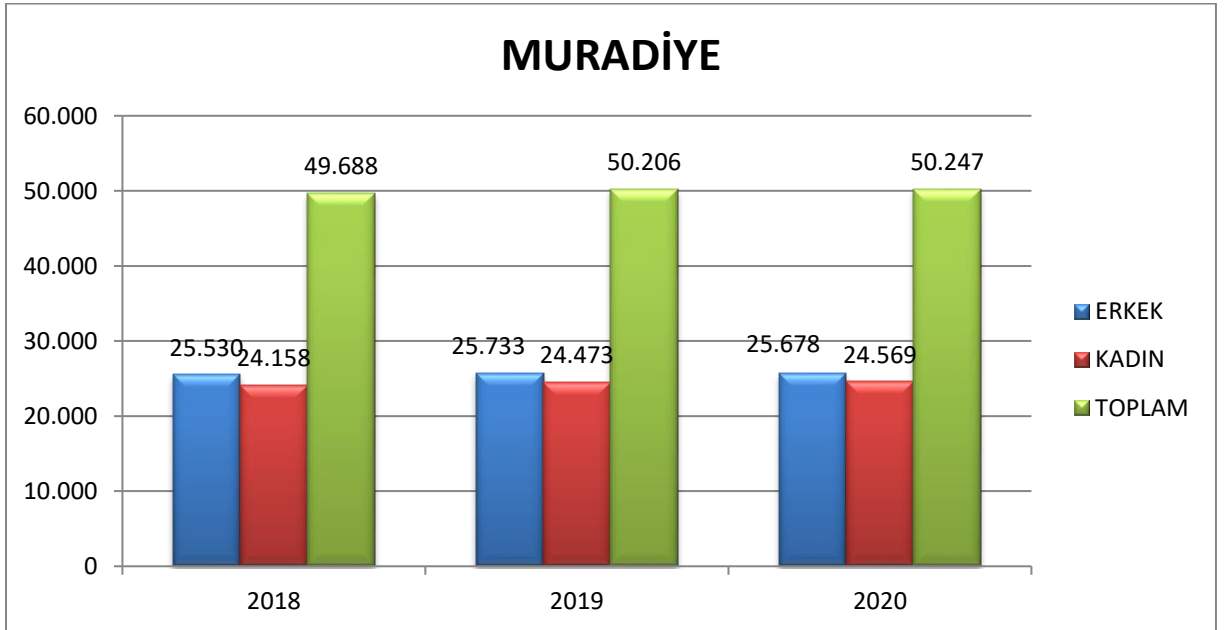
Muradiye, cumhuriyet ilanına kadar Kandahar ve Bargiri adıyla iki yerleşim birimi olarak anılırken cumhuriyet sonrası birleşerek Muradiye ismini almıştır. Tarihi ile ilgili fazla bilgi bulunmayan ilçeye Urartuların ev sahipliği yaptığı söylenebilir. 1914 yılından bu yana ilçe statüsü devam etmektedir.

Muradiye Coğrafyası:

Muradiye İlçesi Doğu Anadolu Bölgesinin doğusunda Van İlinin Kuzey Doğusunda dağlık ve kısmen ovalık bir coğrafi yapıya sahiptir. İlçe 1326 (1912) yılında kurulmuştur. İlçenin Güney Doğusunda Özalp İlçesi, Doğusunda İran İslam Cumhuriyeti, Kuzeyinde Çaldıran İlçesi, Batısında ise Erciş İlçesi ile komşu bulunmaktadır. Van İl Merkezine uzaklığı 86 Km. olup, yüzölçümü yaklaşık 1100 km²'dir. Deniz seviyesinden yüksekliği ortalama 1705 m. dir. Arazi yapısı genel olarak engebelerdir. Muradiye ve Akbulak ovalık yapıya sahip kesimlerdir.

İlçenin iklimi serttir. İlçede yıllık ortalama sıcaklık 11, ortalama yağış 21 mm. ortalama nisbi nem 33 mb. Yıllık ortalama don geçen günlerin sayısı 150'dir.

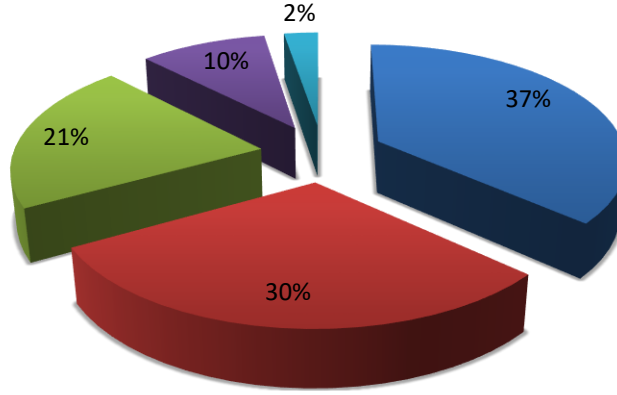
Nüfus Yapısı:

Kaynak: TÜİK

YAŞ GRUBU

■ 0-14 YAŞ ■ 15-29 YAŞ ■ 30-49 YAŞ ■ 50-69 YAŞ ■ 70 ÜSTÜ YAŞ

2020 adrese dayalı nüfus kayıt sistemine göre Muradiye ilçesinin toplam nüfusu 50.247 kişi olarak hesaplanmıştır. Nüfusun % 67'si 30 yaşın altındadır. Genç bir nüfus yapısı vardır. İlçe nüfusu bir önceki yıla göre azalmıştır.

İlçe Turizmi:

İlçe turizm açısından gelişme göstermektedir. Muradiye ilçesinde bilinen ve görülmesi gereken yerler arasında Muradiye Şelalesi ve Şeytan Köprüsü vardır.

Muradiye Şelalesi:

Muradiye sahip olduğu şelale ile Van'ın öne çıkan ilçelerindedir. Tendürek dağından çıkan Bend-i Mahi çayı üzerinde bulunan şelale, Muradiye ilçe merkezine 10 km'lik bir mesafededir. Vadi içerisinde akan çay Muradiye Şelalesi'nin oluşumuna neden olmuştur. Üzerinde kurulu asma köprüsü ve doğal güzelliğiyle misafirlerini beklemektedir. Kışın

suların donması yaz aylarında ise kar sularının erimesi ile Muradiye Şelalesi güzel bir manzara oluşturur.

Şeytan Köprüsü:

Bend-i Mahi çayı üzerinde yer alan şeytan köprüsü, büyüleyici bir yapıya sahiptir. Şehrin zengin tarihinin izlerini taşıyan Şeytan Köprüsünün ne zaman yapıldığı hakkında kesin bir bilgi yoktur. Fakat XIII. Yüzyılda İlhanlı hükümdarlarının bu bölgeyi Tebriz'den gidiş gelişlerde kullandığı sanılmaktadır.

İki taş arasında suların hızlı bir şekilde akması, köprüyü saha beri heybetli hala getirmektedir.

İlçe Eğitim Durumu:

İlçe genç nüfusa sahiptir. Genç nüfusta öğrenci oranı yüksektir. İlçede toplam 80 okul bulunmaktadır. 430 adet derslik bulunan ilçenin 13.633 öğrencisi, 589 öğretmeni bulunmaktadır.¹

İlçe Ekonomisi:

İlçe ekonomisi temeli tarım ve hayvancılığa dayanır. Tarım ürünlerinin başında buğday, arpa, yonca ve şeker pancarı gelir. Son birkaç yıl içinde meyve bahçeciliği hızla artmakta, sebze yetiştiriciliğine önem verilmektedir.

Tarım genellikle Muradiye ovasında yapılmaktadır. Belde ve köylerde hayvancılık daha yaygındır. İlçe merkezde küçük çaplı ticari işletmeler bulunmaktadır. İlçe nüfusunun bir kısmı hizmet sektöründe faaliyet göstermektedir.

Muradiye Tarım ve Hayvancılık:

Temeli tarım ve hayvancılığa dayanan ilçede tarımsal faaliyetler giderek hız kazanmıştır. Özellikle sebze meyve yetiştiriciliği yoğunluk kazanmıştır. Hayvancılığın yaygın olduğu ilçede hayvansal ürünlerin satışı halkın temel

¹ Muradiye İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2020

geçim kaynaklarındandır. Süt ürünlerinden yoğurt, peynir, yağ elde edilerek iç piyasaya sunulmaktadır.

Tarım: ilçenin temel tarım ürünleri buğday, arpa ve şeker pancarıdır. Şeker pancarında en çok üretimin yapıldığı üçüncü ilçedir. Yonca ve korunga alanları fazladır. Sebze ve meyve üreticiliği de yaygınlık kazanmıştır.

Toplam Alan (dekar)	Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünler Alanı (dekar)	Nadas Alanı (dekar)	Sebze Bahçeleri Alanı (dekar)	Meyveler İçecek ve Baharat Bitkilerin Alanı (dekar)
150.270	137.433	8.981	1.002	2.854

İlçede **150.270 dekar** alanda tarımsal faaliyet yürütülmektedir. Tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerin **137.433 dekar**, **8.981 dekar** alan ise nadasa bırakılmıştır. Sebze bahçeleri alanı **1.002 dekar**, meyve bahçeleri alanı ise **2.854 dekar**dır. Sebze ve meyve yetiştiriciliğine açılan alanlar giderek azalmaktadır.

Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünler Üretimi:

Ürün Adı	Ekilen Alan (Dekar)	Hasat Edilen Alan (Dekar)	Verim (Kg/Dekar)	Üretim (Ton)
Buğday	28.976	28.020	263	7.356
Arpa	35.083	34.232	309	10.579
Fasulye (Kuru)	20	20	100	2
Patates	75	75	2.827	212
Şeker Pancarı	2.979	2.979	5.384	16.039
Yonca	59.000	59.000	2.500	147.500
Korunga	11.000	11.000	1.850	20.350
Mısır (Slaj)	300	300	3.150	945
Toplam	137.433	135.626	16.383	202.983

Sebze Üretimi:

Ürün adı	Ekilen alan(dekar)	Üretim(ton)
Fasulye Taze	100	110
Beyaz Lahana	35	88
Marul Kıvırcık	10	5
Göbekli Marul	10	8
Maydanoz	2	2
Karpuz	100	315
Kavun	125	378
Dolmalık Biber	100	250
Sivri Biber	100	250
Hıyar	75	240
Acur	5	10
Patlıcan	5	8
Domates	300	975
Kabak (Sakız)	5	10
Soğan Taze	20	40
Kırmızı Turp	10	21
Toplam	1.002	2.710

Meyve Üretimi:

Ürün Adı	Toplu Meyve Alanı (Dekar)	Meyve Veren Ağaç Sayısı	Meyve Vermeyen Ağaç Sayısı	Verim (Kg/Meyve Veren A.S)	Üretim (Ton)
Elma Golden	720	16300	2800	60	978
Elma Starking	1070	10525	3075	60	632
Elma Amasya	80	331	1951	39	13
Diğer Elma	300	2800	850	40	112
Armut	80	2610	1025	65	169
Kayısı	125	2875	1025	16	46
Kiraz	15	420	215	19	8
Vişne	2	152	6	20	3
Erik	12	520	110	19	10
Ceviz	450	3900	1175	21	83
Toplam	2.854	40.433	12.232	36	2.054

İlçe de tarımda kullanılmak üzere;

- **Traktör:** 623
- **Diğer Alet ve Makineler:** 4.351²

Hayvancılık: ilçenin temel geçim kaynaklarından biri de hayvancılıktır. Belde ve köylerde yaşayan nüfusun büyük bir kısmı hayvancılıkla uğraşmaktadır. İlçe de hayvancılık daha çok küçükbaş üzerinedir.³

Sığır Sayısı (Baş)	Koyun Sayısı (Baş)	Keçi Sayısı (Baş)	Süt Üretimi (Ton)	Bal Üretimi (Ton)
28.951	207.393	11.059	30.546	12

2020 verilerine göre ilçede toplamda **207.393** küçükbaş hayvan bulunmaktadır. Büyükbaş hayvancılığın da yoğun bir şekilde yapıldığı ilçede **28.951** büyükbaş hayvan bulunmaktadır. Yılda ortalama **30.546** ton süt üretimi yapılmaktadır.

Arıcılık: Arıcılık diğer ilçelere oranla fazla gelişmemiştir. İlçede toplamda 12 işletme bulunmaktadır. 928 kovandan bal üretimi yapılan ilçede yılda ortalama **12** ton bal elde edilmektedir. Bal üretimi genelde geçimlik ekonomide kullanılır.

Muradiye’de Öne Çıkanlar:

- ✓ Küçükbaş ve büyükbaş hayvan potansiyeli,
- ✓ Tarımsal üretim,
- ✓ Turizm potansiyeli,
- ✓ Sebze ve meyve üretimi,
- ✓ Doğal su kaynakları,

² Tüik, Tarımsal Makine Kullanımı, 2019

³ Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı 2020

Muradiye'de Yatırım Alanları:

- ✓ Hayvancılık ve hayvansal ürünler üzerine yatırım,
- ✓ Turizm yatırımları,
- ✓ Tarımsal üretim yatırımları,
- ✓ Küçük çaplı ticari işletmeler,

Muradiye'de Yapılması Gerekenler:

- ✓ Mevcut hayvan popülasyonunun korunması ve verimin artırılması için gerekli çalışmaların yapılması,
- ✓ Hayvan üreticilerine gerekli desteğin sağlanması,
- ✓ Canlı hayvan satışının yapılacağı modern tesislerin açılması,
- ✓ Tarımsal üretim için yeni tarım arazilerinin açılması, tarımda modern tekniklerin kullanılması için gerekli ekonomik desteğin sağlanması,
- ✓ Tarım arazilerinin genişletilmesi,
- ✓ Turizm yatırımlarının artırılması ve turizm alanlarının geliştirilmesi,
- ✓ İlçeden göçün engellenmesi için gerekli ekonomik sosyal yatırımların artırılması,
- ✓ Küçük sanayi sitelerinin kurulması,
- ✓ İlçe de ki ticari işletmelere gerekli ekonomik destekler sunulması.